

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในวิชาชีพครู ลักษณะส่วนตัว และลักษณะอาชีพ
ของคณาจารย์คณะแพทยศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์

นางสาวรัชดาพร จารุเสน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
007411

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974 - 561 - 267 - 7

i 17091032

THE RELATIONSHIPS AMONG THE TEACHING PROFESSION
PERCEPTIONS, PERSONAL CHARACTERISTICS AND OCCUPATIONAL
CHARACTERISTICS OF MEDICAL AND ENGINEERING FACULTIES

Miss Ratchadapron Charusen

คุณย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Ghulalongkorn University

1982

ISBN 974 - 561 - 267 - 7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในวิชาชีพครู ลักษณะส่วนตัว และ
ลักษณะอาชีพของคณาจารย์คณะแพทยศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์
โดย นางสาว รัชดาพร จารุเสนา
ภาควิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร ทองอุไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สุพรรณิภา บุคคา* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุณาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์* ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์)

..... *อุทุมพร ทองอุไทย* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร ทองอุไทย)

..... *ประคอง วรรณสุต* กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต)

..... *ศิริสุข* กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ศิริสุข ศรีสุข)

..... *สุวัฒนา สุวรรณเชตนิคม* กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเชตนิคม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในวิชาชีพครู ลักษณะส่วนตัว และลักษณะอาชีพ ของคณาจารย์คณะแพทยศาสตร์และ วิศวกรรมศาสตร์

ชื่อนิสิต นางสาวรัชดาพร จารุเสนา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. อุทุมพร ทองอุไทย

ภาควิชา วิทยาการศึกษา

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ในวิชาชีพครูของอาจารย์ คณะแพทยศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ ว่ามีการรับรู้ในด้านความเป็น "อาจารย์" ความเป็น "นักวิชาชีพ" และความเป็น "อาจารย์วิชาชีพ" มากน้อยเพียงใด ภายในคณะของตนเอง ตลอดจนศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการรับรู้กับ ตัวแปรลักษณะส่วนตัว และตัวแปรลักษณะอาชีพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอาจารย์แพทย์ และอาจารย์วิศวกรรม จำนวน 87 คน และ 55 คน ซึ่งสุ่มมาโดยวิธีการสุ่มแบบ แบ่งชั้น (Stratified Sampling) จากประชากรอาจารย์แพทย์ในคณะ แพทยศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 305 คน และ 174 คน ตามลำดับ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดการรับรู้ในวิชาชีพครูที่สร้าง ขึ้น 2 ฉบับ คือ ฉบับของอาจารย์แพทย์ และฉบับของอาจารย์วิศวกรรม แบบวัดนี้ ใช้วัดข้อมูลใน 3 ลักษณะ คือ ลักษณะการรับรู้ในวิชาชีพครู ลักษณะส่วนตัว และ

ลักษณะอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐานของคะแนนการรับรู้ในแต่ละด้านของอาจารย์แต่ละคณะ เปรียบเทียบความ
 แตกต่างของคะแนนการรับรู้แต่ละด้านของอาจารย์ภายในคณะเดียวกัน โดยใช้แบบ
 สอบที่ชนิดที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยควบคุมให้อัตราความคลาด-
 เคลื่อนประเภทที่ 1 ของแต่ละคณะให้อยู่ในระดับ .05 และศึกษาความสัมพันธ์
 ระหว่างตัวแปรการรับรู้ในวิชาชีพครู กับตัวแปรลักษณะส่วนตัว และตัวแปรลักษณะ
 อาชีพ โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เป็นสถิติที่ใช้อธิบายถึงระดับของ
 ความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มอาจารย์แพทย์มีการรับรู้ตนในด้านความเป็น "อาจารย์"
 ความเป็น "แพทย์" และความเป็น "อาจารย์แพทย์" ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ
 ทางสถิติ .05
2. กลุ่มอาจารย์วิศวกรรมมีการรับรู้ตนในด้านความเป็น "อาจารย์"
 มากกว่าความเป็น "วิศวกร" และความเป็น "อาจารย์วิศวกรรม" ที่ระดับนัยสำคัญ
 ทางสถิติ .05 ส่วนการรับรู้ตนในด้านความเป็น "วิศวกร" ไม่แตกต่างกับความ
 เป็น "อาจารย์วิศวกรรม" ที่ระดับ .05
3. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ในวิชาชีพด้านความเป็น "อาจารย์"
 ของอาจารย์แพทย์คือ ตัวแปรด้านความมีรสนิยมผู้ชาย ($p < .05$)
4. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ในวิชาชีพด้านความเป็น "แพทย์"
 ของอาจารย์แพทย์ คือ อายุราชการ การควบคุมตน การสมาคม และความมั่นคงทาง
 อารมณ์ ($p < .05$)
5. ไม่พบว่า การรับรู้ด้านความเป็น "อาจารย์แพทย์" มีความสัมพันธ์
 กับตัวแปรใดในการวิจัยนี้ ($p < .05$)

6. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ในวิชาชีพด้านความเป็น "อาจารย์" ของอาจารย์วิศวกรรม คือ ลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนอกเหนือจากการสอน ($p < .05$)

7. ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ในวิชาชีพด้านความเป็น "วิศวกร" ของอาจารย์วิศวกรรม คือ ความมั่นคงทางอารมณ์ ($p < .05$)

8. ไม่พบว่า การรับรู้ด้านความเป็น "อาจารย์วิศวกรรม" มีความสัมพันธ์กับตัวแปรใดในการวิจัยนี้ ($p < .05$)

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Relationships Among The teaching
 Profession Perceptions, Personal
 Characteristics and Occupational
 Characterisitics of Medical and Engineering
 Faculties

Name Miss Ratchadaporn Charusen

Thesis Advisor Associate Professor Utumporn Thongutai, Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1981

Abstract

The purposes of this study were to study the professional perceptions of the teachers in the Faculty of Medicine and the Faculty of Engineering, Chulalongkorn University by studying the differences of their perceptions in each faculty and the relationships among the teaching profession perception, the personal characteristics and the occupational characteristics. The samples consisted of 87 teachers of medicine and 55 teachers of engineering, Stratified Sampling from two faculties. The datas were collected by means of two Professional perception test that were built

for the teachers of medicine and the teachers of engineering, Arithmetic Mean, Standard Deviation, t-test for two related samples (t-Dependent) and Pearson Product Moment Correlation coefficient were employed to analyze the data. Major findings were as follows :

1. No document supported that the teachers of medicine perceived themselves that they should be "the teacher" the "doctor" and the teacher of medicine Differently ($p < .05$).

2. The teachers of engineering perceived themselves more positively that they should be "the teacher" than "the engineer" and "the teacher of engineering", ($p < .05$) but they perceived themselves that they should be "the engineer" and "the teacher of engineering" not differently ($p < .05$).

3. The variable that correlated to the perceptions of being "teacher" of the teachers of medicine was Masculinity ($p < .05$).

4. The variables that correlated to the perceptions of being "doctor" of the teachers of medicine were : years of service, Restrant, Socialbility and Emotional Stability ($p < .05$).

5. No document supported that the perceptions of being "the teacher of medicine" correlated to any variable in this study ($p < .05$).

for the teachers of medicine and the teachers of engineering. Arithmetic Mean, Standard Deviation, t-test for two related samples (t-Dependent) and Pearson Product Moment Correlation coefficient were employed to analyze the data. Major findings were as follows :

1. No document supported that the teachers of medicine perceived themselves that they should be "the teacher" the "doctor" and the teacher of medicine Differently ($p < .05$).

2. The teachers of engineering perceived themselves more positively that they should be "the teacher" than "the engineer" and "the teacher of engineering", ($p < .017$) but they perceived themselves that they should be "the engineer" and "the teacher of engineering" not differently ($p < .05$).

3. The variable that correlated to the perceptions of being "teacher" of the teachers of medicine was Masculinity ($p < .05$).

4. The variables that correlated to the perceptions of being "doctor" of the teachers of medicine were : years of service, Restrant, Socialbility and Emotional Stability ($p < .05$).

5. No document supported that the perceptions of being "the teacher of medicine" correlated to any variable in this study ($p < .05$).

6. The variable that correlated to the perceptions of being "teacher" of the teachers of engineering was the work that relevant to the students. ($p < .05$).

7. The variable that correlated to the perceptions of being "engineer" of the teachers of engineering was Emotional Stability.

8. No document supported that the perceptions of being "the teacher of engineering" correlated to any variable in this study.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องนี้บรรลุเป้าหมายได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อุทุมพร ทองอุไทย ผู้ควบคุมงานวิจัย อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ รองศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต อาจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข และอาจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเชตนิคม ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำต่าง ๆ อย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสภาการศึกษา และบัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ มณฑนา ปราการสมุทร โดยคำแนะนำจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ เคือน สีชมพูพันธ์ประทุม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณและขอบพระคุณบรรดาเพื่อน ๆ และที่ ๆ ทุกท่านที่คอยไต่ถามด้วยความห่วงใย และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องแสดงออกซึ่งความรู้สึกในพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ที่นอกจากจะมีบุญคุณในการให้กำเนิด และเลี้ยงดูผู้วิจัยแล้วยังได้ให้กำลังใจ ปลอบโยน และสนับสนุนทุกวิถีทาง ซึ่งถ้าปราศจากท่านซึ่งเปรียบเสมือนผู้ให้ทุนอุดหนุนโดยไม่มีที่สิ้นสุดแล้วก็ยากที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลงได้

รัชดาพร จารุเสน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๘

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	8
3. วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24

บทที่

	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
	การสร้างและพัฒนาแบบวัดการรับรู้ในวิชาชีพครู . . .	27
	วิธีการให้คะแนนแบบวัดการรับรู้ในวิชาชีพครู . . .	34
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	36
	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	36
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	52
	ขอค้นพบ	53
	อภิปรายผล	54
	ขอเสนอแนะ	61
	บรรณานุกรม	62
	ภาคผนวก	66
	ประวัติผู้เขียน	92

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนอาจารย์แพทย์และกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากแผนกวิชาต่าง ๆ ... 25
2	จำนวนอาจารย์วิศวกรรมและกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากแผนกวิชาต่าง ๆ 26
3	ลักษณะส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างคณาจารย์คณะแพทยศาสตร์และ วิศวกรรมศาสตร์ 39
4	คามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการ รับรู้ของอาจารย์แพทย์ จำแนกตามการรับรู้ค่านความเป็น "อาจารย์" ความเป็น "แพทย์" และความเป็น "อาจารย์แพทย์" 42
5	การเปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างความเป็น "อาจารย์" ความเป็น "แพทย์" และความเป็น "อาจารย์แพทย์" 43
6	คามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน การรับรู้ของอาจารย์วิศวกรรม จำแนกตามการรับรู้ของความเป็น "อาจารย์" ความเป็น "วิศวกร" และความเป็น "อาจารย์วิศวกรรม" 44
7	การเปรียบเทียบการรับรู้ระหว่างความเป็น "อาจารย์" ความเป็น "วิศวกร" และความเป็น "อาจารย์วิศวกรรม" ... 45
8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในวิชาชีพค่านความเป็น "อาจารย์" ความเป็น "แพทย์" และความเป็น "อาจารย์แพทย์" กับลักษณะส่วนตัว 46
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในวิชาชีพค่านความเป็น "อาจารย์" ความเป็น "แพทย์" และความเป็น "อาจารย์แพทย์" กับลักษณะอาชีพ 47

ตารางที่

หน้า

- 10 คำศัพท์สัทศาสตร์สัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในวิชาชีพด้านความ
เป็น "อาจารย์" ความเป็น "วิศวกร" และความเป็น
"อาจารย์วิศวกร" กับลักษณะส่วนตัว 49
- 11 คำศัพท์สัทศาสตร์สัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ในวิชาชีพด้านความ
เป็น "อาจารย์" ความเป็น "วิศวกร" และความเป็น
"อาจารย์วิศวกร" กับลักษณะอาชีพ 50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย